

Jij en de Bijbel

Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

Oorlog tussen de Filistijnen en Israëli

David had het zichzelf heel moeilijk gemaakt. Koning Achis vertrouwde hem, en wilde hem meenemen in de strijd tegen de Israëlieten. Maar dat was Davids eigen volk. Daar kon hij toch niet tegen gaan vechten, en koning Saul doden? Hij beseftte dat hij dom had gedaan: hij was bang voor Saul geweest, en was naar Achis gevlucht. Hij dacht daar veilig te zijn. Had hij maar op God vertrouwd. Wat moest hij nu doen? Maar toen zagen generaals van koning Achis hem in hun kamp. Zij wilden niet dat hij met hun leger mee ging, want ze waren bang dat hij toch de kant van de Israëlieten zou kiezen. Koning Achis wilde de generaals niet boos maken en verbood toen David om mee te gaan. Zo kwam de oplossing van het probleem. Maar God liet hem wel merken dat hij heel dom was geweest, en stelde hem op de proef. Toen David en zijn mannen bij hun kamp in Ziklag kwamen, zagen zij dat het kamp overvallen was. Er was niets meer van over: alles was verbrand. De vrouwen, kinderen en al hun bezittingen waren meegenomen. Natuurlijk waren de mannen verdrietig en boos, en David kreeg de schuld. Ze waren zo boos, dat ze hem zelfs wilden doden. David vroeg God toen om vergeving en hulp. Daarna was hij niet bang meer, en zei: "Als de Here wil, zullen we de bende achterna jagen". Hij wilde nu nooit meer iets doen zonder de Here te vragen. Omdat hij nu op Hem vertrouwde, hielp de Here hem. Ze vonden de bende, omdat ze één van hen ziek in het veld hadden laten liggen. David gaf hem snel eten en drinken, en de man vertelde toen dat hij een knecht van de Amelekieten was en ze alles geroofd hadden. Hij wilde wel voor altijd bij David blijven, en zou dan vertellen waar ze waren. Zo vond David de vijand, en zag daar alle vrouwen en kinderen. Iedereen werd snel bevrijd. Er was gelukkig niemand omgekomen of gewond. Wat waren ze blij en dankbaar! Ondertussen was de grote strijd tussen de Filistijnen en de Israëlieten begonnen. Koning Saul en zijn zonen vochten heel dapper. Maar hij was vreselijk bang, want hij wist dat de Here hem niet zou helpen. De Filistijnen wilden geen lange veldslag houden, en joegen daarom op Saul en zijn zonen. Saul dacht aan de woorden van de waarzegster en wist dat hij ging sneuvelen. En ja, hij en zijn zonen kwamen om in de strijd. Zou David blij zijn met hun dood? Dat lees je de volgende keer.

N.D.

Sam en Anne zitten op een school waar regelmatig mensen komen om over onderwerpen uit de natuur te praten. Op een middag kwam een mevrouw van de egelopvang om de kinderen iets over egels te vertellen. Deze leuke dieren kenden Sam en Anne wel, want ze liepen af en toe in hun tuin.

De aardige mevrouw stelde een paar vragen aan de klas: "Als het donker is, en egels zijn nachtdieren, hoe weet je dat ze in de buurt zijn?" Dat wisten enkele kinderen: "Je hoort ze grommen!" "Ja, dat klopt, ze maken knorrende geluiden." Een meisje zei: "Als we eten voor ze buiten zetten, is het de volgende dag helemaal opgegeten." De volgende vraag ging over hun stekels: "Hebben jullie enig idee hoeveel stekels een egel heeft?" Geen van de kinderen kwam ook maar in de buurt. "Tussen de vijf-, en achtduizend - ja, echt waar! En waarom hebben ze die nodig?" Anne wist dat wel: "Om zich tegen vijanden te beschermen." "Goed zo!. En weet je wat ze doen wanneer ze bedreigd worden?" Nu mocht Sam het antwoord geven: "Ze rollen zich op tot een bal. Aan alle kanten worden ze dan door hun stekels beschermd." "Juist! Dus kan geen das of vos hen pakken."

De mevrouw was tevreden met hun antwoorden, maar wilde nog iets over haar werk met egels vertellen. Ze begon met een paar verdrietige feiten. Ze vertelde hoeveel de egels van het verkeer te lijden hebben. Elk jaar komen er hierdoor tussen de honderdduizend en driehonderdduizend om, vooral mannetjes. Maar op veel plaatsen is er de laatste tijd een oplossing voor. Waar egels en andere dieren gewend zijn een drukke weg over te steken, worden er ecotunnels of ecoducten gebouwd. Zo komen ze veilig aan de overkant. Bovendien is de egel tot beschermd dier verklaard. "Want weten jullie waarom egels zo belangrijk zijn?" vroeg zij. "Ze eten een heleboel ongedierte op, zoals rupsen, kevers en larven, die veel schade aan tuinplanten kunnen brengen."

Tot slot had die mevrouw een verrassing. Zij haalde een doos te voorschijn, en daarin lag een echte egel! De kinderen mochten er naar kijken maar hem niet aanraken natuurlijk. Wat hen opviel waren de vlijmscherpe klauwen en het aantal tanden: 36 in totaal! Sam en Anne vonden dat ze die middag veel hadden gezien en gehoord. Die avond gingen ze in de tuin kijken of ze misschien weer een egel zagen (of hoorden).

C.T.

Wist je dat?

Het dagelijks leven in de Bijbel

De synagoge (2)

Als je een synagoge binnenkomt, zie je dat de banken anders staan dan in een kerk. Om de biema staan banken voor de mannen. De vrouwen zitten ergens apart. Volgens een onderzoeker was dat in de tijd van de Here Jezus niet zo. Maar er is eigenlijk niets over bekend. Een rabbi vertelde mij dat kinderen tot hun vierde jaar thuis bleven bij hun moeder. Misschien weet nog je dat Hanna thuis bleef tot Samuël een kleuter was. De rabbi vertelde dat als de kinderen meegingen ze zelf mochten weten of ze bij papa of mama gingen zitten. Ze mochten ook best rondlopen. Vanaf twaalf jaar werd dat anders; dan zaten jongens bij de mannen en meisjes bij de vrouwen. Bezoekers waren welkom. Mannen gingen dan bij de mannen zitten en vrouwen bij de vrouwen.

In orthodoxe synagogen is dit allemaal nog altijd zo. Een dienst mag daar alleen gehouden worden als er minstens tien Joodse mannen zijn. Jongens die hun 'bar mitswa' hebben gedaan, tellen ook mee. De mannen en jongens dragen een hoed of keppeltje (een kleine hoofdbedekking). Ook mannen en jongens, die op bezoek komen mogen niet zonder hoed of keppeltje naar binnen. Daarom liggen bij de ingang altijd keppeltjes klaar. De mannen dragen speciale gebedsmantels. Wanneer ze bidden doen ze een sjaal om hun hoofd.

In een synagoge zal een kandelaar, de zevenarmige menorah, nooit ontbreken. Hij heeft een goed zichtbare plaats, meestal rechts naast de ark, en brandt alleen bij speciale gelegenheden. De zeven armen stellen de zeven dagen van de schepping voor, de middelste arm de sabbat. Hij wordt gezien als lichtbrenger, en is symbool voor de aanwezigheid van God. In elk huis Joods huis en in alle openbare gebouwen staat er een.

De menorah is ook het symbool van Israël. In de tuin van het parlement in Tel Aviv staat een bronzen exemplaar van vijf meter hoog.

Tijdens het Chanoekafeest (lichtfeest), dat acht dagen duurt, staat in de synagoge een lamp met negen kaarsen. Voor dit feest hebben Joden thuis ook zo'n kandelaar. Elke dag steken ze één kaarsje aan, tot ze alle acht branden. Voor het aansteken gebruiken ze een aparte kaars; daarom zijn het er negen.

Wil je met eigen ogen een synagoge van binnen zien, dan kun je in Nederland op veel plaatsen een synagoge bezoeken. Tik dan even 'synagoge bezoeken' in. In Elburg is zelfs een synagoge die open is als museum.

N.D.

Internet

We hebben een paar leuke filmpjes over egels gevonden:
www.schooltv.nl/video/de-egel-beschermd-door-zijn-stekels/
www.schooltv.nl/video/egels-op-jacht-naar-nootjes/
www.schooltv.nl/video/egel-in-je-tuin-wat-moet-je-doen-als-je-eeen-egel-in-je-tuin-vindt/

Veel informatie over de egel kun je vinden op:
<http://sybren.willeweb.nl/egel/egel7.htm>

Als er geen synagoge in je buurt is, kun je ook virtueel een synagoge bezoeken. Ga naar: www.synagogeenschede.nl en kijk 360 graden rond in de grote Sjoel

Woordzoeker Egels

N	A	C	H	T	D	I	E	R	W
T	A	N	D	E	N	K	C	R	O
I	I	N	R	T	L	T	O	U	P
U	T	U	S	A	E	U	T	I	R
N	P	E	U	T	R	I	U	K	O
S	N	W	S	L	E	N	N	E	L
N	E	V	R	A	L	K	N	N	L
N	K	E	V	E	R	S	E	A	E
E	C	O	D	U	C	T	L	L	N
A	K	N	O	R	R	E	N	P	S

Zoek de woorden hier onder op en streep ze in de woordzoeker door. Van de letters die overblijven kun je een woord maken. Succes!

Ecoduct

Knorren

Oprollen

Stekels

Ecotunnel

Larven

Ruiken

Tanden

Kevers

Nachtdier

Rups

Tuin

Klauwen

Nest

Snuit